

MURSKA KRAJINA

II. LETO

Murska Sobota, 21. januarja 1940.

ŠTEV. 3.

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.

Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.

Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

Zunanji pregled

Finci, se po časopisnih poročilih, še nadalje uspešno stavljajo v bran proti ruski premoči. Tako so baje pri Salli zdrobili že tretjo sovjetsko divizijo, ki je štela 18.000 mož. Sovjeti so doživeli težek poraz in so se na tem odseku celo umaknili na sovjetsko ozemlje, kjer se nadaljujejo boji.

„Mannerhelmova črta“, to so obrambne naprave, ki so jih Finci zgradili še pred vojno na svoji meji proti Rusiji, kljub ogroženim napadom z ruske strani tudi še ni bila prebita. Tu se bori finska armada pod poveljstvom maršala Mannerheima.

Vedno več prostovoljcev prihaja na Finsko, a istočasno pa se dovažajo velike količine orožja in municije. Posebno Anglija in Francija bi Fince radi izdatno podprli in so se s tem v zvezi pojavili načrti, da bi poslali na severno finsko obalo skupino vojnih ladij, ki bi tamkaj izkrčala do 100.000 mož močno armado. Na drugi strani pa bi zavezniki napadli Rusijo v Črnem morju, da bi na ta način prisilili Sovjete, da bi se bojevali na dveh frontah, kar bi seveda razbremenilo finsko bojišče. Vse to so seveda načrti in bodočnost bo pokazala, kaj je na teh vesteh resnice.

Med zavezniki in Nemčijo je prišlo do več letalskih bitk v katerih sta imela oba tabora manjše izgube. Dočim so nemška letala napadla angleške trgovske ladje so Angleži obstreljevali nemške utrjene otoke. Angleška letala so se tudi že pojavila nad Avstrijo in Češko. Odvrgla so številne letake.

Balkanske države se bodo dne 2. februarja sestale v Beogradu. Delegati bodo razpravljali v prvi vrsti o nastalem političnem položaju po sestanku med madžarskim in italijanskim zunanjim ministrom v Benetkah. Položaj je namreč ta: Italija ne more Madžarom vojaško pomagati, dokler ni zmenjena z Jugoslavijo, ki leži med obema državama. Da bi pa Nemčija dovolila spricho sadanjenja zaveznitva z Rusijo, da bi preko njenega ozemlja Italija pošiljala pomoč Madžarom proti Sovjetom pa tudi ni verjetno. Nadaljni razvoj v tem vprašanju bo še zanimiv.

Nemci se boje, da bi se Finska vojna razširila v splošno voj-

no za hrbtom Nemčije, zato žele, da bi se čimprej končala. S tem v zvezi se je razširila vest, da namerava Hitler sam posredovati med Finsko in Sovjetijo, da bi obe državi sklenile mir.

Francoski mornariški minister je povedal, da so Francozi do zdaj potopili 10, a Angleži 20 nemških podmornic. Rekel je tudi, da grade francoske ladjedelnice sedaj 126 raznih vojnih ladij.

Vojni material, ki so ga hoteli Italijani poslati skozi Nemčijo na Finsko, je Nemčija vrnila Italiji.

20 višjih nemških oficirjev je odpotovalo v Rusijo, da reorganizirajo rusko armado, ki ne more doseči pravih uspehov na Finskem. Tako poročajo italijanski časopisi.

V Srednji Evropi se je prijavilo za finsko vojsko več sto prostovoljcev. Ker jim je zaprta pot skozi Nemčijo, bodo potovali preko Francije.

„Blokada je Nemčijo skoraj popolnoma onemogočila oskrbovanje po morju. V štirih mesecih smo zasegli 622.000 ton nemškega blaga. Doslej sovražnik še ni potopil ali vsaj poškodoval niti ene francoske ladje“. Iz poročila franc. mornariškega ministra.

Domači pregled

O novem volivnem redu, ki ga je izdala vlada, smo že poročali. S tem v zvezi napovedujejo nekateri volitve že za konec meseca februarja ali marca. Preden se pa bodo te izvršile, pa mora vlada izdati še nov zakon glede strank in zborovanj.

V srbskih krogih se širi zahteva, da bi se pred volitvami še preuredila vsa država in da se predvsem reši vprašanje glede srbske banovine, kakor je bila urejena banovina Hrvatska. To je predvsem zahteva srbske opozicije.

Preureditev države je sploh stopilo v ospredje našega notranjega političnega delovanja. O tem vprašanju se čujejo razni glasovi. Zanimivo o tem piše neki Matič iz Novega Sada, ki pravi naj se ustanove le dve banovini: Srbija in Hrvatska. Za Slovence pravi, da se jih naj priključi Hrvatom.

Kdaj bi bile nove volitve, o tem se mnogo razpravlja v naši politični javnosti. Velik del politikov je mnenja, da bi bile volitve neprimerne pri sedanji med-

Knez namestnik Pavle in kneginja Olga v Zagrebu

V začetku tega tedna sta prišla knez namestnik Pavle in kneginja Olga na tridnevni obisk v Zagreb. Hrvaški narod, zbran po svojih zastopnikih, kakor tudi kraljevski Zagreb sta navdušeno in z ljubeznijo sprejela visoka gosta, v čigar spremstvu so bili tudi predsednik vlade Cvetković, minister dvora Antič ter kraljevi adjutanti. Na vsej poti po banovini Hrvatski, so bili navdušeni sprejemi, višek navdušenja pa je bil v Zagrebu, kjer je kneza in kneginjo pričakoval v družbi številnih ministrov in hrvatskega bana, voditelj Hrvatov dr. Maček. Po pozdravih dr. Mačka, bana dr. Šubašiča ter poverjenika mesta Zagreba, ki je naglasil, da zvestoba hrvaškega naroda ne bo nikoli prenehala, se je med stotisočglavo navdušeno množico razvil veličasten sprevod do cerkve Sv. Marka, kjer je kneza in

kneginjo pozdravil vladika Hrvatov, nadškof dr. Stepinac. Iz cerkve sta se podala knez in kneginja s svojim spremstvom v banski dvorec, potem ko je pred njima defiliralo 16.000 članov zaščite. Knez namestnik Pavle je pri tej priliki podpisal v banskem dvorcu uredbo o volivnem redu in ustanovitvi hrvatskega sabora. Z balkona banskega dvorca je imel Nj. Vis. knez namestnik na zbrano množico govor, v katerem je povdaril, da je bila vedno Njegova največja skrb sloga na znotraj in mir na mejah.

Službeni obisk Nj. kraljevi Visočanstvi kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Zagrebu, je bila globoka manifestacija sloge in bratstva jugoslovanskega naroda, ki bo našla svoj odjek širom sveta. Zagrebški obisk je bil zgodovinski mejnik v povestnici našega naroda in države.

narodni politični situaciji. Nekateri pa so zopet za takojšnje volitve, med njimi tudi dr. Maček.

Dr. Anton Korošec je bil v dokaz kraljevske naklonjenosti odlikovan z našim najvišjim odlikovanjem, z redom Karadjordjeve zvezde I. stopnje.

Konferenca vseh hrvatskih gospodarskih zbornic je bila 15. t. m. v Zagrebu. Razpravljali so o vseh gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo hrvatskega gospodarstva.

Mraz . . .

Takega mraza kot je letos, ljudje že dolga leta ne pomnijo. Iz vseh dežel prihajajo poročila o silni zimi. Na Estonskem je padla temperatura na -42 stopinj C. Mnogo ljudi je zmrznilo. Tudi po vsem Balkanu je zavladal izreden mraz. Črno morje je zamrznilo, kar se zgodi izredno redko. Radi ostre zime pa trpi tudi Slovenija, kjer je mraz zahteval že številne smrtne žrtve. Vse večje reke so zamrznjene. Na železnicah je oviran promet in vlaki imajo precejšnje zamude. Zaradi ostre zime je začela razsajati tudi gripa. Posebno v Ljubljani hudo razsaja tako, da so bolnišnice prenapolnjene.

Planinski ples

Tudi Vi se odločite, da posejite planinski ples SK Mure, kajti letos je predpust zelo kratek in bo malo veselje!

Živimo sicer v resnih časih, vendar vsakemu človeku dobro de par veselih uric, malo neprijetne zabave v prijetni družbi.

Dame, morda imate pomisleke radi obleke? Ta naj Vam res ne dela skrbi! Dobra je ona, ki jo imate v svoji garderobi, saj res ni važno, da bi morali imeti za vsak ples novo obleko. Prikladna je posebno dečva, katera Vam bo pozneje poletu tudi prav prišla.

Stroški? Minimalni! Vstopnina nizka, cene prav nič povišane.

Torej, odločili ste se!!

Lepo od Vas in prosimo Vas, prinesite s seboj veselo razpoloženje, skrbi in slabo voljo pa pustite ta čas doma. Mi moški Vam bomo za to hvaležni, pričakujemo Vas z vedrim planinskim razpoloženjem.

Odličan jazz, ciganska godba, šramel — pa jaz, pa Ti, pa židana marelja... To bo lušno!

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Kolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

M. Sobota, 17. januarja 1940.

„Elektrifikacija vasi“ Odgovor na odgovor o tem

Pod gornjim naslovom sta izšla že dva članka. Z ozirom na važnost stvari same, bi vsak moral delati na tem, da se to čimpreje uresniči, ne glede na to, čigava bi bila zasluga. Jaz o stvari sami ne bom razpravljaj, temveč, ker sem bil osebno napaden, dajem le nekaj pojasnil, ter v obrambo par vrstic, da g. „stari odbornik“ ne bo dosegel v čast „resnicoljubnosti“ kaknega visokega odlikovanja, za katerim stremi.

Prvič sem edini in izključni lastnik mlatilnice, na katero imam obrtno dovoljenje in certifikat in to ravno tako, kot sem imel svoječasnno člansko legitimacijo Kmetijske družbe kot „nečlan“.

Drugič, vsak pošten poznavalec mojih gospodarskih razmer dobro ve, da „višek svojega vzornega gospodarstva“ nisem dosegel po svoji krivdi, še manj pa po nepošteni poti, kakor se to da razumevati z napadalnega članka. Ako bi tudi člankar „dosegel višek svojega vzornega gospodarstva“ tako poštenim potom, kot sem to dosegel jaz, gotovo ne bi imel manjšega neprisliljenega spoštovanja, kot ga imam jaz. Toda o tem se da mnogo debatirati!

Tretjič, v citiranem članku se ni trdilo, vsaj v kolikor jaz znam razbrati iz njega, da bi bil jaz prvi predlagatelj elektrifikacijskega fonda; to napačno tolmačenje je samo orodje za doseg gotovega cilja, to je za blatenje in obrekovanje moje osebe. Iz vsebine omenjenega članka posnemam, da me ima g. „stari odbornik“ za najmočnejšega in najbolj nevarnega nasprotnika pri bodočih obč. volitvah. Jaz pa rečem na to: Ne imej straha, če nimaš greha!

Sedaj pa „resnici na ljubo“ moram tudi jaz povedati, da sem bil jaz in še 10 drugih odbornikov proti nekaterim postavkam predloženega namobčinskega proračuna za l. 1939/40. posebno pa postavki za sidavo obč. doma, ker še ni ustaljen sedež občine oziroma njeni obstoj; plači babice, mesoogledniku itd. Ker so te postavke bile zvišane sem predlagal, da se to povišanje črta, razlika pa odobri fonda za elektrifikacijo. Če se ta predlog, oziroma sklep večine ni dal v zapisnik proračunske seje, ne more biti moja krivda, najmanj pa trditi, da sem bil proti elektrifikaciji. Sicer pa bi se dalo to in marsikaj drugega pojasniti in razjasniti na prvi bodoči seji obč. odbora. Ne morem tudi

temu je, da je začela pogovore z Madžarsko in istočasno z Romunijo, da se začasno reši spor med obema državama. Uverjeni smo, da bo italijansko delo kronano z uspehi. Nedogledne bi bile posledice za vse balkanske države, če bi se danes, v s smodnikom nasičeni Evropi, načelo vprašanje korektur mejá. Tega se vsi prizadeti narodi zavedajo.

razumeti kaj naj bi bil vzrok, da od proračunske seje vse do danes ni bila sklicana nobena seja obč. odbora, menda je to edini primer v Jugoslaviji.

Torej ugledni g. „stari odbornik“! Svetoval bi Vam, da poskrbite za to, da se občinske zadeve obravnava jo in razčiščajo na pravočasno sklicanih odborovih sejah, in sicer v dobi, ki jih predvideva zakon, če ne drugače pa naj za to poskrbi merodajna oblast. Mogoče bi Vam jaz kot mladi odbornik vedel marsikaj pojasniti.

Tendenciozna je Vaša pisava, ker nimate resnice, oziroma resnico spreobračate. Če hočete biti stvarni, tudi ostanite pri stvari in kritizirajte s pošteno kritiko isto, ne pa radi nje mene osebno na nelegalen način, ter pod streho, ne z lastnim imenom.

Ta članek samo v podkrepitev prave resnice, kar se pa tiče žalitve in napada na mene z oškodovanjem kredita, dobrega imena i. t. d. to pa razčistimo na nepristranskem sodišču!

Da bo Vaše konjsko kopito v Vašem članku v M. K. od 14. jan. t. l. dobilo konjsko glavo ...

novi odbornik
ZEMLJIČ ALOJZ

Uredništvo ne odgovarja za vposlani članek.

Davčna uprava v Murški Soboti razglašá

V smislu uredbe o odpisu zaostankov koncem leta 1937 odnosno 1939 na davkih, taksah in kaznih za davčne in taksne prestopke, se morejo zaostanki na davkih, taksah ter kaznih za davčne in taksne prestopke odpisati takim davčnim dolžnikom, pri katerih bi izterjava zaostankov do konca leta 1937 vplivala na gospodarsko propast dolžnika.

Prošnje s prilogami je vložiti pri občini, a dolžniki na sedežu davčnih uprav pri davčni upravi najpozneje do 23. marca 1940. pridobnino pavšalno ter davčni zavezanci, katerih letni davčni predpis za 1938 ne presega 200.-Din, so oproščeni taks — kolekov za prošnjo in priloge. Vsi ostali dolžniki pa morajo prošnje in vse priloge pravilno kolekovati.

Zaročne prstane

v velikih izbiri in solidnih cenah pri

DITTRICH FRANJO
urar, draguljar in optik
MURSKA SOBOTA (prek Prekmurske banke)

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 18. I. ob 20 30 uri
v soboto, dne 20. I. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

VELEFIM

Indijski nagrobni spomenik

Olaf Bach La Jana
Aleksander Golling Frits v. Dongen
H. del velelitma „Tiger iz Ešnapura“.
Usodepolne posledice velike ljubezni Maharadže in Evropejca! — Kakšno kazen si je izmislil Indijski velikaš za neverno ženo in spremijevalca. — Krasni naravni posnetki!
Razkošni dvorci bogatih Indijcev!

V nedeljo, dne 21. I. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.
„INDIJSKI NAGROBNI SPOMENIK“
Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Metrojournal“
in kulturni film

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 21. I. ob 15 30 uri
ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri
v ponedeljek, dne 22. I. ob 17 30 uri
in ob 20 30 uri

OPERETA

„MUZIKA ZA TEBE“

Robert Slatz

Magda Schneider Hans Söhnker
Paul Kemp Fritz Imhoff

Romantična ljubezen visokošolca — krojača — frizerja — soferja! — Čudovito zapletene situacije, komični nastopi in kočno sreča v zakonu!

Dodatek: Najnovejši „Foxov tednik“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Zdrav in bolan otrok.

Napisala primarij dr. Sabina Praprotnik, specialistka za otroške bolezni. Založile učiteljice sreza Lendava. — Cena 5 din.

Učiteljice lendavskega sreza so na večih svojih sestankih razmotrivale o veliki umrljivosti otrok v Slovenski krajini. Prišle so do spoznanja, da je temu v veliki meri kriva nepoučenost mater, kako je treba ravnati z dojenčkom, ki je zdrav, in pa z bolnim otrokom. Mnogo krivde leži tudi v tem, da se matere same v stanju nosečnosti ne pazijo in ne negujejo tako kakor bi bilo treba, da bi rodile zdrav in proti boleznim odporen zarod. Radi tega so učiteljice naprosile gori navedeno gospo zdravnico, naj jim spiše za prekmurske matere malo knjižico, ki bi podajala najnujnejše materi potrebno znanje o negi zdravega in bolnega otroka. Da je knjižica odlična, za to jamči že ime njene pisateljice, ki ji je dolgoletna praksa v otroški bolnici in na infekcijskem oddelku v Ljubljani dala priliko, da je preizkusila do podrobnosti razna navodila, ki so jih dali zdravniki svetovnega slovesa o ravnanju z dojenčkom in majhnim otrokom sploh. — Družba sv. Cirila in Metoda je priskočila na pomoč z brezobrestnim posojilom, da je bilo mogoče izvesti plemenito zamisel učiteljic lendavskega sreza. Ker je na ta način mogoče razpečavati knjižico po zelo nizki ceni in ker knjižica zares ustreza potrebam mater, zato se najtopleje priporoča v nakup. Naročuje se pri gospodični Štefanki Prežernovi, učiteljici v Beltincih, dobiti pa jo morete tudi v vseh knjigarlah in papirnicah v Murški Soboti in Dolnji Lendavi.

Mura je zamrznila

Nenavaden pojav zime se nudi prebivalcem ob reki Muri. Struga Mure je v vsej svoji dolžini zamrznila. Ogromne plošče ledu, ki so se valile po reki so se strnile v veliko ledeno maso, pomešano s snegom in ivjem. Mlini, ki so nekak simbol naše reke Mure so izginili, ladjice pa ležijo v oklepu ledu in čakajo toplega solnca, ki jih reši iz sedanjega neprijetnega položaja. Brod, ki je edino prometno sredstvo med to in onstran Mure je moral biti odstranjen na varno, da ga ogromne plošče ledu ne bi odtrgale. Most v Petanjicah je prebivalstvu v veliko nadomestilo tako, da vsaj pešci lahko idejo preko. Bolj pogumni pa jo kar peš mahnejo kar po ledu in tako je vse polno ljudi na Muri, ki je mestoma kar za pol metra na globoko zamrznila. Pod ledom se sliši bobnenje, ko si tok Mure išče svojo pot.

Velika nevarnost pa bo spomladi, ko se bodo te ogromne množine ledu valile po reki. Poplave so neizogibne. Veržejski most, ki je bil dosedaj edina zveza z Prekmurjem, je zapisan gotovi smrti. Most je lesen in preperel ter ga bodo ledene plošče odnesle. Nevarnost je pa tudi za železniški most v Veržeju. Dobro bi bilo, ako bi se most sedaj še, ko je vse zamrznjeno, odstranil da bi se tako obvarovala katastrofa. S

Opozorilo gostilničarjem glede vlaganja davčnih napovedi

Združenje gostinskih podjetij v M. Soboti naznanja članstvu, da veljajo navodila, ki jih v današnji številki MK objavlja Združenje trgovcev v M. Soboti svojemu članstvu, tudi za članke našega združenja. — Predsedstvo.

Indijski nagrobni spomenik

Po naročilu Maharadže od Ešnapura gradi nemški arhitekt Firbringer veličastni nagrobni spomenik, dočim potuje maharadža z njegovo zaročenko Ireno po Evropi. Maharadžev cilj je, da ujame svojo ubeglo ženo, ki ga je zapustila z ruskim pustolovcem Demidovom. Slednjic jo njegovi ljudje ujamejo. Maharadža se vrača z Ireno v domovino, kjer ji priredi veličasten sprejem. To vzbudi mržnjo pri domačinih. Med tem zidajo nagrobni spomenik, ki je namenjen za nezvesto ženo, v katerega jo hočejo živo zati. Vsemu temu v ozadju pa stoji princ Ramigani, ki si hoče prilastiti vsjo oblast v deželi in pahniti maharadžo s prestola. On je tisti, ki zaneti upor v deželi. Uporniki napadajo dvor. V zadnjem trenutku reši Maharadžo in njegov prestol arhitekt Firbringer, ki se mu posreči alarmirati maharadžovo vojsko. V boju med metežu pade princ Ramigani, a tudi maharadževa žena izkrvavi na bojišču, ko hoče rešiti maharadžovo življenje. Po bojih prosi maharadža arhitekta, da ostane pri njemu in dovrši spomenik, v katerem naj počiva njegova velika ljubezen, ki ne bo več ječa za živo ženo, temveč počivališče mrtve Siti.

DOMAČE VESTI

SOBOTA

— **Dentist Perc Emil v M. Soboti** je v smislu § 82 sodnega poslovnika postavljen za stalnega izvedenca dentistične stroke.

— **Vabila za planinski ples SK Mure** dne 1. febr. 1940 so te dni razposlana. Kdor pomotoma ni prejel vabila, naj ga blagovoli reklamirati v tajništvu kluba.

— **Iz gimnazije.** Prof. g. Zvonko Hočevnar je odšel na 4 tedenske orožne vaje, prof. ga. Slavka Hronekova pa je nastopila 6 tedenski dopust. Odsotna nadomestujejo drugi profesorji.

— **Smrt pridne učenke.** V Križevcih pri Ljutomeru je v počitnicah umrla učenka IV. b razreda tukajšnje gimnazije Marija Faust. Bolehala je samo 4 dni. Na zadnji poti jo je spremlila večja skupina dijakov iz soboške in ljutomerske okolice. Sošolke so ji poklonile na krsto tudi lep venec. Pokojna je bila pridna in dobra učenka. Ob odprtem grobu sta se poslovila od nje sošolka Zorka Reich in katehet g. Alojzij Šoštarec. Blag ji spomin!

— **Požari v našem srezu.** V preteklem letu je bilo v našem srezu 37 manjših, 16 srednjih, 3 večji in 3 veliki požari, pri katerih je skupno sodelovalo 1507 gasilcev, ki so gasili skupno 245 ur. Na nezavarovanih poslopih so požari napravili 502.800 din škode, na zavarovanih pa 829.980 din. Če bi gasilci ne omejili požara, bi bilo okrog 5 milijonov din škode. Naši vrli gasilci so s svojim požrtvovalnim delom rešili več milijonov narodnega premoženja pred uničujočim ognjem.

Muzika za tebe

Raf. Mobins in Stadler so skrbeli za mladega Petra Reiningerja ter plačevali za njegov študij. Ko je pa prišla trojica v gospodarske težave, eden je namreč brivec, drugi krojač, a tretji šofer, ne vedo kako bi to Petru raztolmačili. Peter izve za njih skrbi, opusti študij ter se loti obrti njegovih skrbnikov in postane izvrsten krojač, brivec in šofer, vse v eni osebi. Med tem se Peter spozna z hčerko direktorja Elbinga, ki hoče podreti starinsko ulico, v kateri stanuje gornja trojica. V tem pa pride tudi bogati trgovec Gardener iz Amerike, ki hoče kupiti zemljišče ulice, a obenem pa išče tudi svojega sina Petra Reiningerja. Ko je že bilo vse na tem, da se podre ulica, pa poseže vmes Gardener, ki to prepreči. Petru se posreči, da doseže vstop v razkošno vilo Amerikanca, kjer sreča Elbingovo hčerko Heleno. Po čudnih zmešnjavah pride do razglasitve zaroke med Heleno in Gardenerjem. Peter je obupan. Slednjic pa se le tako obrne, da najde oče sina, Peter svojo Heleno, a Petrovi skrbniki pa dobe vsak svojo hišo za plačilo za njihovo nesebično ljubezen.

— **Narodni poslanec.** To komedijo v treh dejanjih nam je predpreteklo soboto, dne 6. I. t. I. pokazalo društvo kmetijskih fantov in deklet v Puconcih, ki je s tem stopilo pred javnost z eno najlepših in najlepših iger, kar jih je spisal znani srbski humorist Branislav Nušič. Igra je vzeta iz predvojnega doba, godi se v srbskem mestu. Igra je polna napetih prizorov ter je vzbudila med ljudstvom precej smeha in zabave. Je to težka za gledališke odre ustvarjena igra in je težko izvedljiva na malih podeželskih odrih. Zato je to tembolj občudovanja in priznanja vredno, ker so igro res prav dobro rešili, nekateri celo s popolno dovršenostjo. Dvorana g. Kološa, kjer se je igra vprizorila, je bila kakor vedno ob nastopih društva nabito polna. Pričakuje se od igralcev, da bodo igro kje ponovili.

— **Če ste si nabavili radioapar**at pri nas, Vam stavimo prav radi na razpolago naš specialni aparat za iskanje motilcev in naše šolano osebje. — Obrnite se na nas! — RADIO NEMEC, Murska Sobota.

Razdejanje v Turčiji

Pred tedni smo že poročali o silovitem potresu, ki je pustošil turška mesta in pahnil prebivalstvo v največje pomanjkanje. Uradni podatki, ki jih je sedaj izdala turška vlada o potresu so strašni. Do sedaj so našli 30.000 porušenih hiš, nabrali že 25.000 mrtvecev, 8 tisoč smrtno ranjenih in okrog 50.000 lažje ranjenih. Potresni sunki pa trajajo še dalje.

SOKOL

Otroška maškarada!

Spoštovanim staršem sporočamo, da se „otročka maškarada“ letos izjemoma ne bo vršila radi nastale druginje. Ob ugodnih razmerah bo prihodnje leto zopet v velikem obsegu. Prihranite maske do tedaj in na svidenje otroci prihodnje leto! — Zdravo!

Pripravljalni odbor.

10 raznih modelov kvalitetnih

MENDEL RADIOAPARATOV

bo tudi Vas navdušilo.

Izredno nizke cene, odličen ton, dvoletno jamstvo naše

strokovne delavnice.

Zahtevajte cenike in brezobvezno predvajanje.

NEMEC J., Murska Sobota.

Iščeta mesto

trg. stroke en fant in deklica. Naslov se izve pri JAKOB JOŽEFU Lipovci, p. Beltinci.

Vajenca iz boljše hiše sprejme takoj gostilna VUČAK M. Sobota.

SPORT

Iz slovenske nogometne zveze
Službeno štev. 6. točka 10.

Deloma se ugotovi protestu SK Mure z dne 5. decembra m. l. proti verifikaciji prv. tekme Mura : Rapid 0 : 2 v korist Rapida, s tem da se tozadevni sklep t. o. 1/12 razveljavi in se odredi ponovitev prvenstvene tekme.

Sportno občinstvo Sobote radovedno čaka na izsleditev krivca, ki je potvoril neki Murin dopis.

Upravni odbor LNP je na podlagi sklepa seje z dne 14. novembra 1939 točka 16. dostavil zadevo O. O. v Maribor. „O. o. Maribor se dostavi predmet sporazuma glede sodnika za prv. tekmo Mura-Rapid 29. 10. t. l., da ugotovi, kako je prišlo do potvorbe dopisa.

Hlapca sprejem h konjem. Plačam do 300 Din mesečno s hrano in stanovanjem. KOHN, Markovci.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Vlaganje davčnih napovedi.

Priporočamo članstvu, da z vlaganjem napovedi za pridobnino potrpi še nekoliko časa. Dne 17. t. m. bo v Ljubljani konferenca vseh trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic v državi, na kateri se bo razpravljalo v glavnem stališče pridobninskih krogov spričo novejših davčnih reform. Zveza trgovskih združenj, bo po sklepu zadnje seje, sklicala takoj po omenjeni konferenci zbornic, posebno konferenco tajnikov trgovskih združenj, radi strokovne predelave vseh predpisov sedajnih davčnih reform. Od te konference bo odvisno nadaljno postopanje v pogledu dajanja navodil članstvu, pri vlaganju davčnih napovedi.

Združenje bo na podlagi sklepov omenjenih konferenc objavilo v „Murski Krajini“ potrebna navodila, kako se bodo imeli člani ravnati pri napovedovanju pridobnine in ostalih davščin. Zaradi tega priporočamo članstvu, da pazljivo prečita objave našega združenja, kajti posebnih pismenih navodil se ne bo dajalo.

Uradne ure tajništva združenja trgovcev.

Radi obsežnega dela, ki ga mora opraviti naša pisarna se člani obveščajo, da se bo odslej ob delavnih uradovalo za stranke samo v predpoldanskem času in sicer od 8. do 12. ure predpoldne. Zato priporočamo vsem članom, ki želijo osebno imeti kakšne informacije pri našem tajništvu, naj si uredijo posle tako, da bodo opravili delo pri našem združenju v predpoldanskih urah. Ob nedeljah in praznikih se ne uraduje. **Predsedstvo.**

Zaposlitev.

Združenje trgovcev je prejelo iz vrst članstva prijave, da iščejo nameščence Službo dobi uradnica začetnica z znanjem nemščine, ki bi po potrebi pomagala tudi v trgovini pri prodaji. Nadalje dobi službo uradnica z znanjem knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence in bi po potrebi tudi pomagala pri delu v trgovini (engros). Interesentke naj vložijo zadevne ponudbe pri tajništvu Združenja trgovcev v M. Soboti.

Banovinska bolnišnica v M. Soboti v l. 1939

V letu 1939 je bilo v bolnišnici zdravljenih 3733 bolnikov. Od prejšnjega leta je ostal 101 bolnik. Novo sprejetih je bilo 3632 bolnikov. Izstopilo je 3548 bolnikov, umrlo pa je 97 bolnikov. Stanje koncem leta je 88 bolnikov. Umrljivost je relativno nizka in znaša 2.60%. Na kirurški oddelki je bilo sprejetih 2251 bolnikov, na interni oddelek pa 1381. Oskrbni dnevi znašajo za bolnike 42.473. Povprečni dnevni stalež pa 116. Vsak bolnik je bil povprečno oskrbovan 11.4 dni. Število operacij znaša 1890. Kako se razvija obrat, je razvidno iz tega, da je bilo v letu 1922 sprejetih 849 bolnikov, v letu 1930 1285, v letu 1935 2208, v letu 1938 pa 3070. Ravnotako je naraslo število operacij. V letu 1922 je bilo 132 operacij, leta 1930 180 operacij v letu 1935 690 n v letu 1938 pa 1344 operacij. Število sprejemov in operacij je zlasti naraslo v letu 1939. V tem letu je bilo sprejetih 562 bolnikov več kakor v letu 1938, število operacij pa je naraslo za 546.

Obrat se je ves omenjeni čas razvijal v istih tesnih in nepraktičnih prostorih. Sedanja bolnišnica pač ni bila grajena za razmeroma tako velik obrat. Nujno potrebna bi bila nova bolnišnica. Kraljevska banska uprava je že oskrbela zemljišče, načrte in tudi dela na to, da dobi potrebno posojilo, zunanje politični položaj pa je začasno prekrizal vse načrte in dela.

KOMPAS - MEDIATOR RADIOAPARAT

100% automatizirana serija MADE in HOLLAND 1940.

NIZKE CENE!
Mali mesečni obroki!
Dobi se pri znani trgovini
RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA.

POZOR!

Zelo ugodno dobite šivalne stroje in to:

Dürkopp Zylinder Din 2.500.—
Dürkopp flach Din 2.220.—
Dürkopp levoročni Din 4.000.—

ali pa vse 3 skupaj za Din 8.000.—

Stroji najmodernejši, popolnoma novi z 20 letno garancijo. Samo še ena garnitura na zalogi!

Šivalni stroji za življenje in domačo uporabo od Din 1.700.—
RADIO APARATI raznih znamk po najnižji ceni vedno na zalogi.

Pisalni stroji, foto aparati, športne potrebščine, kolesa, motorji, po stari ujezvišani ceni.

ŠTIVAN ERNEST TEHNIČNA TRGOVINA **M. SOBOTA,** GLAVNI TRG TELEFON 39.

Pridobnina trgovcev po novi davčni reformi

Davčna oblast ima pravico, da od teh davčnih zavezancev zahteva pismeno vpogled v njih poslovne knjige in račune, kadar hoče. Če tej zahtevi davčni zavezanci ne bi ustregli, se kaznujejo denarno od 10 000 do 100 000 din za vsak primer posebej. Poleg tega pa morajo odgovarjati še kazensko. V tem primeru ugotovi davčna uprava sama davčno osnovo pridobnine in bruto promet po svobodnem prepličanju, toda z upoštevanjem vseh konkretnih činjenic ter lokalnih in splošnih pogojev, breme protidokaza pa gre na stroške zavezanca.

Če se ugotovi, da ni davčni zavezanec v poslovnih knjigah izkazal tudi le najmanjši del poslovnega dohodka in da ta del ni prijavil, se kaznuje denarno od 10.000 do 200.000 din, mora pa odgovarjati še kazensko. Tudi v tem primeru ugotovi davčna uprava sama davčno osnovo in bruto promet, protidokaz pa gre na račun davčnega zavezanca.

Enako tudi, če ima davčna oblast razlog, da sumi v verodostojnost davčne prijave, podatkov in davčnih knjig ter ugotovi davčno osnovo s primerjavo z drugimi podjetji. Če niti na ta način ne bi mogla ugotoviti davčne osnove, jo ugotovi po svobodnem preudarku z ozirom na vse činjenice.

Odloki davčne uprave podleže pregledu finančne direkcije. Naknadni popravki in zadolžitve se morejo na podlagi teh pregledov izvršiti v 2 letih po dostavitvi odloka davčne uprave. Pa tudi davčni oddelek fin. ministrstva more pregledati te odmere. Pritožbe proti popravkom fin. direkcije se vlagajo v roku 30 dni na davčni odbor, pritožbe proti davčnemu oddelku pa na drž. svet.

O postopanju davčnih uprav govore navodila davčnega oddelka fin. ministrstva št. 86.110. Ta navodila določajo:

Ko davčna uprava ugotovi davčne zavezance, za katere se morajo uporabiti predpisi čl. 53a zakona (nad 100.000 din čistega dohodka ali nad 2 milijona din bruto prometa), pošlje tem zavezancem individualne pozive da do konca marca vložijo na podlagi poslovnih knjig davčne prijave z zaključnimi računi in s specifikacijo dohodkov in izdatkov. Onim zavezancem, katerih davčna osnova za l. 1939. je znašala najmanj 100.000 din, se morajo poslati individualni pozivi do 20

januarja, drugim pa do 15. februarja 1940. V vsakem pozivu je treba navesti, da je zavezanec dolžan, da vložijo za l. 1940. davčno prijavo na podlagi poslovnih knjig in računov.

Če kdo izjavi, da dosedaj ni vodil poslovnih knjig, a uprava v to izjavo dvomi z ozirom na podatke iz svojih aktov in drugih okolnosti — mora uvesti proti tem zavezancem kazensko postopanje po čl. 107a in 142a zakona. Če se ugotovi, da je dav. zavezanec vodil knjige in jih ni hotel pokazati, se kaznuje po čl. 107a zakona, če jih pa res ni vodil, mu odmeri davčno osnovo davčni odbor.

Ko prejme davčna oblast prijave, jih primerja s prejšnjimi prijavami in drugimi podatki. Če bi bile prijave nepopolne ali nejasne, pozove davč. zavezanca, da jih pojasni oz. dopolni.

Vse odloke o odmeri pridobnine po čl. 53a morajo izdati davčne uprave najkasneje do konca junija.

Velja od 9. januarja 1940 do preklica.

Vozi vsaki dan.

VOZNI RED

za državno poštno avtomobilsko progo: M. Soboti—Beltinci—Dol. Lendava

km	odh.	prih.	odh.	prih.	odh.	prih.
6.15	odh.	Rogaševci	prih.	13.05		
7.20	prih.	Murska Soboti	odh.	12.00		
6.32	odh.	Gornja Lendava	prih.	13.08		
7.25	prih.	Murska Soboti	odh.	12.15		
7.45	odh.	MURSKA SOBOTA, p. t. ff.	prih.	11.51		
7.47		Murska Soboti, Glavni trg	↑	11.49		
3.—	7.51	Rakičan (Čačinovič)	↑	11.45		
7.—	7.56	Beltinci, odcep na kolodvor	↑	11.40		
8.9	7.59	prih.	BELTINCI, p. ff.	odh.	11.37	
8.02	odh.			prih.	11.34	
12.9	8.09	↓	Odranci, (šola)	↑	11.27	
14.3	8.12	prih.	ČRENDOVCI, p. ff.	odh.	11.24	
	8.15	odh.		prih.	11.21	
21.8	8.24		Hotiza (Osterc)	↑	11.12	
23.6	8.27		Kapca (Dukič)	↑	11.09	
25.6	8.30		Gaberje (Križanič)	↑	11.06	
26.8	8.33		Gornji Lakoš, (šola)	↑	11.03	
28.2	8.35	↓	Dolnji Lakoš	↑	11.01	
29.6	8.38	prih.		odh.	10.58	
	8.39	odh.	Dolnja Lendava, kolodvor	prih.	10.57	
30.6	8.41	prih.	DOLNJA LENDAVA, p. t. ff.	odh.	10.55	